

Единъ брой 2 гроша

ТУРЦИЯ

Единъ брой 2 гроша.

ВѢСТНИКЪ ЗА ПОЛИТИКА, НАУКА, КНИЖЕВНОСТЪ, ЗЕМЛЕДѢЛЕ И ТЪРГОВІЯ.

ТУРЦИЯ издѣлува сѣка сѣбота на голѣмъ листъ, и сѣки вторникъ на малѣкъ. Годишната цѣна за въ Имперіята, по царската поща, е 4 бѣди меджидіята; ънъ отъ Имперіята, 5. Спомоществованіята трѣбува да сѣ годишни и прѣдплатени. Писмата за редакціята са надписувать до Н. Геновича, редактора и затега на вѣстника. Вѣшнители настоятели отговарять за вѣстника. Подписката на спомоществованіята става въ Ц/градъ-Бейоглу, Асмадж-Меджидъ № 23.

Г. Станчо Д. Уваліевъ благоволи да подари 10 годишни теченія отъ вѣстника ни.

Тѣзи подароци сѣ едно ново свидѣтелство за живія интересъ който негова милость носи за народното ни развѣтіе.

Съгласно съ Г. Петра Христовичъ, търговецъ въ Балканъ, ній опрѣдѣлихми тѣзи 10 листове: 1-о за Паничково; 2-о за Тарѣа; 3-о за Косенецъ; 4-о за Кървлясія; 5-о за Струмица; 6-о за Мелникъ; 7-о за Сѣресъ; 8-о за Рѣсенъ; 9-о за Струга; 10-о за Чаталджа.

ИЗВЕРЖЕНІЕТО НА НАРОДНИТИ НИ ВЛАДЫЦИ.

Както бѣхми извѣстили, грѣцката патріаршія извержи миналата недѣля народнители ни владыци по еднодушното рѣшеніе на цѣлъ синодъ.

Причината, която извика туй изверженіе е, както сѣки знае, служеніето на пастирители ни безъ волята на патріарха.

Споредъ съдържаніето на изверженіето, дядо Иларіонъ Макаріополски, този добъръ и многострадаленъ старецъ, са исхвърля съвършенно отъ утробата на православіето.

Колкото за другити двама владыци, дядо Панаретъ Пловдивски и дядо Иларіонъ Ловченски, наказаніето имъ състои въ запрѣщеніе да не служатъ за напредъ.

Ній сми дълбоко наскърбени отъ туй духовно наказаніе, първо защото то е противно на церковните редове, и сетѣ защото то поразява сѣко примиреніе.

Ній не сми отъ тѣзи които намирътъ едно утѣшеніе въ бързогата на рѣшеніето и испроважданіето на една важна работа.

Напротивъ, ній сми съонѣзи които, като обмислятъ зрѣло и отъ сѣка страна слѣдствіята на една работа, рѣшаватъ да и дадѣтъ единъ край, ако тѣзи слѣдствія сѣ добри.

Какви ще бѣдѣтъ сѣтнинити на патріаршеското изверженіе, ній не искаме за сега нити да ги издирваме нити да ги показваме. Дядо патрикъ ще ги види самъ по нататѣкъ.

Ній ще са ограничимъ дѣсь да кажемъ само че грѣцката патріаршія прѣбърза много съ издаваніето на своето изверженіе.

И това изверженіе е до толкозъ повече безмѣстно щото то не отговаря никакъ на начина споредъ който този видъ наказанія ставатъ въ православната черкова.

Никой не може да откаже че сѣки духовенъ начальникъ има право да наказва тѣзи отъ подчиненити си които не са покоряватъ на заповѣдти му. Съ това право са радува и патріаршіята за своити подчинени.

Нъ какъ са издаватъ духовнитѣ наказания? Да положимъ този въпросъ ще рече да го рѣшимъ.

Нѣка прѣдположимъ за една минута че споредъ патріаршіята, нашити владыци сѣ виновати за това че служили безъ волята и.

Тогисъ, и ако това е тѣй, патрика трѣбуваше да прибѣгне до духовни поученія.

И разумѣва са че тѣзи поученія трѣбуваше да са продължаватъ поне три мѣсеци.

Ако, въ туй разстояніе, рѣченити съвѣщанія не произведѣтъ очакванія плодъ, издаваніето на духовнитѣ наказания щѣше да са наложи отъ само-сѣбѣ си.

Таквось е правилото за изверженіе въ православната черкова, таквось е то и въ сичкити други черкови.

Патріаршіята да ли са е съобразила съ тѣзи церковна наредба, ній оставами на публиката да рѣши.

Нъ патріаршіята, казватъ, искала сега и заточеніето на владыцити ни. Това може да е истина.

Нъ царското правителство щѣли да приеме тѣзи молба на дяда патрика? Не вѣрвами.

Ній не можемъ да повѣрвами таквось едно нѣщо отъ царското правителство, защото то е противно на правдата.

Освѣнъ това, едно подобно рѣшеніе отъ правителството бы хвърлило цѣлъ български народъ въ дълбоко жалѣніе.

Ній вѣрвами друго. Ній вѣрвами че правдата и мѣдростѣта които украсяватъ Серверъ паша ще справятъ работата съ удовлетвореніе на двѣти страни.

ПО ОБЩЕСТВЕННОТО ПРОСВѢЩЕНІЕ.

Най-здравото, даже най-непогрѣшимото срдѣство за да са потикатъ народити въ пѣтѣтъ на улущеніето и на напредѣкътъ, е безъ противорѣчіе, просвѣщеніето което прави частъ отъ общественото въспитаніе.

Чрезъ мѣдро распрѣсканото просвѣщеніе са развива генітъ на младити народы, както и са достига да са поддигнатъ онѣзи, които като сѣ достигнали на величіето, прецѣтѣватъ, най-послѣ подпадатъ на раздѣленіе.

Просвѣщеніето е прочее първиятъ двигателъ на възрожденіето както и нѣравственната сила; то прави и преправя челоуштити.

Нъ ученіето не бѣва дѣйствително освѣнъ ако е повѣрено на учители, които имѣтъ сичкити здравини на знаніе на нѣравственностъ.

Тѣзи точка има една висока важностъ. Сѣки отъ насъ отражава иденти съ които са е въспитало дѣтнството му. Безъ сѣмнѣніе личнитѣ опытъ измѣнява първитѣ впечатленія. Нъ тѣ оставятъ единъ печатъ който никога неса заличава напълно.

Въспитаніето на фамиліята, укѣпено отъ изучаваніето на училищата е прочее

начинателната точка на повече или по малко образование на общества.

Тамъ дѣто тѣзи два вещественни елементи осѣждѣватъ, какво ще намѣрите? Раслабеніето на души, плодъ на неизвѣстността на духовети, промѣнчивостѣта на вкусовити, егоизмѣтъ, ничтожностѣта на сѣрцата.

Напротивъ въ общества дѣто устройството на фамиліята и на общественното просвѣщеніе е было предмѣтъ на сичкити презаниманія, вий ще намѣрите челоушци. Характерити ще бѣдѣтъ испечени. Вий ще видѣте доблестѣта въ испушеніята, начинателнитѣ духъ, постоянството, мѣжкити и строги добродѣтели, голѣмити примѣры и голѣмѣтъ дѣла.

Ній знаемъ колко ничтожно е още фамиліярното въспитаніе между насъ. То е толкозъ осѣждно или малко съществува щото сичкото образование на младежѣтъ ся чака отъ училищата.

Нъ съставѣтъ на учащето тѣловъ общественити ни училища да ли е поне отъ естество да принесе едни серіозни гаранціи за изученіето на дѣцата? Учителити които ги примѣтъ въ излизаніето отъ фамиліята имъ ще можѣтъ ли да поправятъ иденти имъ? Ще ги научѣтъ ли да рассѣждатъ, да работѣтъ, да искатъ? Прѣподавателната метода да ли е разумна и логическа? Притѣжаватъ ли достатѣчно науката за да я преподаватъ на младити поколения.

Да мѣлимъ истинната ще бѣде да правимъ една лоша заслуга на страната. Освѣнъ нѣколко почтенни изѣтія, учащето тѣло въ нашити училища не е още на высочината на мисіята си.

Намѣреніята на тѣзи учители сѣ безъ сѣмнѣніе изрядни; нъ туй не стига. За да распрѣска челоушкѣтъ науката, първото условіе е да я притежава, и некадѣрнитѣтъ учитель не ще отхране никога освѣнъ скръбни ученици.

Да изучимъ учители, сичко е тамъ.

Разбира са че ако не приготвимъ кадѣрни учители, ако не ги оглашимъ въ напредѣцѣти на науки, сичкити усилія ще бѣдѣтъ безплодни. Напразно ще умножаваме училищата. Ако тѣ не са оправляватъ отъ учени хора, сегашното положеніе не ще може чувствително да са улущи.

Преподавателната метода, която са слѣдва въ тѣзи минута въ публичнитѣ училища представлява ли гаранціи за едно серіозно изученіе на ученицѣтъ?

Какви клонове отъ челоушески познанія обѣматъ науки?

Положеніето на общественити ни училища въ тѣзи двойна точка на зрѣніето е наранително.

Преподаваніето на началнитѣ училища ся занимава само съ простъ прочѣтъ. Нъ често учителѣтъ не разбира добрата и

вразумителната метода на преподаването.

Въ по-горнати училища преподаването ся занимава съ учението на нѣкои язици като турски и френски и елементарни познания отъ литература. То обѣма още елементарната математика, географіята и исторіята.

Трѣба да забѣлѣжимъ тука че види ся да не сѣ разбрали още въ нашати училища важността на учението на положителни науки. Тѣ сѣ занемарени. Въ тѣхъ ся вѣрва че сичко са е извършило когыто ся е развило въ ученикѣтъ вкусѣтъ на литературата, на мечтателны дѣла, на поезіята.

Слѣдваніята напрѣдѣкъ отъ европейскитѣ държавы ни показва прѣобразованіето, което можемъ да извършимъ въ този смисълъ. Дълго врѣме тѣзи държавы сѣ сподѣлили туй заолужденіе, което полага литературата на първѣя рѣдъ на ученията, положителната наука на вторѣй. Днесъ ний ги глѣдаме да залѣгатъ въ изучаваніето на различныѣ клонове на науката и да не даватъ на литературата и на поезіята освѣнъ едно второстепенно мѣсто. Математиката, естественната исторія, физиологіята, астрономіята, геологіята, механиката, физиката, химіята ся учятъ въ сичкы европейскы училища. Тѣхното преподаване ся изобилува, подъ единъ елементаренъ образъ на млады дѣца, съ сичкы полезны развиванія, въ по-горнати училища.

Неможемъ ли да подражаемъ примѣрътъ, който ни дава Европа?

Отъ нѣколко години насамъ ученыта на различныѣ страны сѣ събрали въ елементарны книги придобиты результаты въ сичкы клонове на науката. Предзаниманы да распрѣсватъ тѣзи познания, да ги положѣтъ до разумѣтъ на сичкы, съчинителѣ на тѣзи списанія сѣ прилѣжно исхвърлили отъ тѣхъ сичкы мѣнотѣи, които бы могли да отвръщатъ ученикѣтъ за които сѣ написаны. Този сборъ отъ книги, който ся занимава съ положителны науки сѣкога съ ясность, често подъ единъ привлѣвателенъ образъ е пѣленъ. Бы было твърдѣ полезно да ся превѣдѣтъ и да ся дадѣтъ въ рѣцѣтъ на ученикѣтъ отъ по-горнати ни училища. Въ излизаніето нмѣ отъ училището, младежыты ще имѣтъ тѣй единъ сборъ отъ положителны познания, които ще имѣ бѣдѣтъ отъ една съвсѣмъ друга полза отъ колкото сегашното мрачно и скръбно учение.

Изучаваніето на исторіята и на географіята трѣба подобно да са прѣобразува въ единъ смисълъ по съобразенъ съ общепріятны днесъ идеи.

Колкото за исторіята, на мѣсто една бесплодна номанклатура отъ дати и дѣла, не ще ли бѣде по логическо да ся изложи на ученикѣты практическото учение, което трѣба да извлѣкѣтъ отъ науката, която са опрѣдѣля съ името философія на исторіята.

Сѣщо географіята, подъ управленіето на единъ искусенъ учитель, може да стане единъ неистощимъ изворъ отъ поучителны сравненія между нѣравытъ, религіитѣ, търговіята и индустріята на различныѣ народы, между причинытъ които предизвикватъ величіето имъ както и паданіето имъ.

Мисіята на учительтъ ще стане много проста ако ся привлѣчеше интеллигенціята на ученикѣты като ся положи подъ очити имъ прѣдставленіето на предметыты, на хортыты, на чѣртежыты. Тѣзи метода за

преподаване, чрѣзъ глѣдѣ, както казватъ Германцыты, ще произведе най добрыѣ результаты.

За да скратимъ, какво трѣба да си прѣдложимъ въ туй вещество, ако не да съставимъ чрѣзъ единъ рѣдовенъ напрѣдѣкъ едно твърдо и безнедостатѣчно изучение, то поне една система отъ положителны познания расподѣлена съ такѣвзи начинѣ што съ помощта на разумѣтъ ученикѣтъ да може да слѣзе отъ най общиты начала до най малкыты подробности за които разбортѣтъ ще му даде едно тѣчно познание.

ТЪРГОВІЯТА ВЪ ТУРСКО.

Като си предлагамъ да изложѣ съ малко думы състояніето на търговіята между насъ, пытамъ по напрѣлъ, зашто, като обытаваме единъ странѣ, която въ отношеніе на плодородіето и на изобиліето надминува сичкыты страны на земното кълбо, а въ отношеніе на мѣстоположеніето и търговскыты сношенія лѣжи въ най избраното положеніе, и при туй още като ся радваме на пълны покровительства отъ правителството ни, зашто не напрѣдвамы както жители на другыты страны въ търговіятѣ?

Може да каже нѣкой че ний не ся удостоверяеме съ честыты, които придобиватъ чуждыты търговцы при различныты министерства; но въ кое министерство отидохме и не ся приѣхме? Не е тѣй; нѣ ний като обычае бездѣйствието, не искаме да отидеме по далечъ отъ колкото знаемъ, да научимъ какъ ся върши търговіята, кои стоки ся изживяватъ повече. Ако нѣкой отъ насъ поиска да пригърне нѣкое ново поприще, ний го презираме; убѣдены въ заблудената идея че, ако иска, щастіето дохожда и ни намира, отвръщаме ся отъ трудѣтъ, и като оставяме въ рѣцѣтъ на чужденцыты производяны отъ странѣтъ ни произведенія, задоволяваме ся да прекарваме животѣтъ си въ недвиженіе.

За добра честь желѣжны пѣтища ся правятъ отъ Цариградѣ до Румелія, отъ Хрисополъ до Анадолю. Отъ шесть мѣсяца насамъ трудовеыты ся прислѣдватъ съ голѣмъ бързинѣ; най паче Анадолюската линія, ако ся продължава съ сѣщѣтъ дѣятелность, слѣдъ малко ще ся свърше. Министрѣтъ на публичныты сграды е мѣжъ зрѣлъ по ревность и по самоотверженіе; както нѣкогажъ поправи курсѣтъ на книжната монета безъ да причини повреда на нѣкого, надѣваме ся че и въ този желѣзенъ пѣтъ на Анадолю съвършенно ще сполучи.

Намѣреніето ни, като говорѣ за желѣзныты пѣтища, е да покаже колко полза щемъ поженемъ отъ туй предпріятіе. И първо съучастникѣты на желѣзнытъ пѣтъ ставатъ притѣжатели на доходы; второ догдѣто жители на различныты области небрѣжатъ земледѣліето зашто преносителныты срѣдства сѣ твърдѣ тѣжки, а притѣжаніята имъ нѣматъ никаква цѣна, когыто ся направятъ желѣзницыты и ся начене пренасяніето по тѣхъ на стокиты, нѣкой не ще закъснѣе. Жители на областыты занимаваны въ земледѣліето ще ся обогатятъ, притѣжаніята имъ ще ся преоцѣнятъ, и съ този начинъ златото ще ся внесе въ страната ни.

Освенъ това, като ся съставятъ двѣ станціи въ столицата; една въ Хрисополъ, другата въ Цариградѣ, столицата

става срѣдоточіе на зимодаваніето и ся раздѣля преобладающе въ нѣж бездѣліе. Прѣнасяніето на стокиты по желѣзницыты ще произведе много видове печелбны работы, ще даде голѣмъ потикъ на зимодаваніето, ще умножи работата, ще преоцѣни цѣната на притѣжаніята въ столицата. Ето ползыты, които ще ни принесе направата само на двѣ желѣзны линіи.

И когыто съ този начинъ ся даде голѣмъ потикъ на търговіята, убѣдены сме че онѣзи които тичатъ да ся нарѣдѣтъ въ рѣдовеы на чиновницыты на държавата ще пожелаѣтъ повече търговіята. Тогызъ съкровището на държавата ся отърве отъ туй множество хора които искатъ да зиматъ заплаты отъ съкровището на държавата. Чухме че ся разисквало въ министерството на публичныты сграды съставяніето на една търговска борса, която щѣла да ся състави въ Цариградѣ, спорѣдъ както ся говори, што притѣжаніята на жителитѣ му да ся преоцѣнятъ. Сѣрадваме министра на общественныты сграды за тѣзи му старанія.

Чрезъ съставяніето на тѣзи борса малко недостатѣцы ще ся излѣкуватъ. Първо зашто не може никой да ся промысли пары съ лихва акои да притѣжава залогѣтъ за това, и второ че е нужно да ся състави въ търговското сѣдилище едно търговско отдѣленіе (търговска камара). Първыятъ отъ тѣзи недостатѣцы ще ся допѣлни чрезъ умноженіето на банкыты или чрезъ съставяніето на една особна банка за подданницыты на Турската държава, а вторыятъ чрезъ съставяніето на единъ търговскы съвѣтъ. -Исполненіето на тѣзи нужды надѣжи на добрата воля на изѣщныты министри на държавата.

(Хакаикъ-Уль-Бакай.)

ЧЕХЫТЫ И МАДЖАРЫТЫ.

Боемскыты Чехы неистѣрватъ нити единъ случай да сѣдѣтъ политиката на Унгарія, и да заявляватъ неприятелскыты чувства и идеи, които прѣдизвика между тѣхъ сближеніето на Германцыты и на Маджарыты. Единъ отъ най распрѣснаты имъ вѣстници Политика обнародва на скоро за това единъ членъ достоенъ за вниманіе. Той испытва исполненото дѣло отъ Унгарскытъ парламентъ прѣзъ туй врѣме отъ четири години, и слѣдваната политика отъ вышелюдіето, което обыкновенно наричатъ Деакова партія, по причина на влияніето, което упражнявалъ въ работыты прѣчутыятъ патриотъ Деакъ Ференцъ, комуто Унгарія дължи въспридобываніето на свободата си и на правата си.

Каквы сѣ слѣдствіята на тѣзи политика прѣзъ растояніето на тѣзи четири години? Политика невидѣа освѣтъ двѣ нѣща: едно съгласіе съ Австрія и едно примиреніе съ Кроація. Нѣ лесно е да видимъ че тѣзи двѣ спогоженія не сѣ освѣтъ приврѣмны. Австрія истощена въ срѣдствата си и лишена даже отъ кѣдрны мѣжје склочи работата на дуализмѣтъ по необходимость.

Унгарія же едно участіе колкото голѣмо може. Нѣ прѣдположете што единъ заблѣжителенъ мѣжъ да ся яви въ Австрія, што този мѣжъ да бѣде кѣдренъ да устрои една истенна правителственна партія, да има доблестъ да подземе дѣлото за подчиненіе, което са прѣкъсна отъ примиреніето въ 1866: Унгарія не ще ли бѣде още единъ пѣтъ принудена да ся подчини на прѣдоложеніето на Австрія? — Примиреніето съ Кроація не прѣдставлява единъ характеръ по малко приврѣменъ. Маджарыты изнамихѣ Кроація. Кроатската діета е отложена неопрѣдѣлительно, зашто е малко вѣроятіо што маджарыты да позволѣтъ вече на тѣзи діета да ся събере прѣзъ идущаго Февруарія, както и недопустихѣ събираніето отъ когато узнахѣ че неможѣтъ да смѣтатъ въ нея на едно вышегласіе. Туй отлаганіе на діетата не засвидѣтелствува ли че примиреніето не е едно рѣшеніе?

И така Маджары излязоха, чрез двте вешественни дѣла на политиката си, на твърди сжнителни резултаты. Слѣдствіята на тѣзи дѣла не ся видѣть твърди благоприятны на интересы нѣхъ. Дуализмъ ги е довелъ днесъ да направѣтъ единъ тѣсенъ сѣюзъ съ австрійскы федералисты, и да посрѣдствувать въ работы на Австрія. Какво може да бѣде слѣдствіето на тѣзи политика? Чехы не ще простѣтъ на Унгарія за дѣто е была прамата причина на скѣсваніето на наченаты договарянія между Виенна и Прага. Маджары ся намиратъ въ присѣствие съ Кроаты, Румыны, Словакы на които умразата ся надѣхва отъ тѣзи на Чехы. Отвѣтъ както отвѣтъ, тѣ прѣдизвикахъ незадоволството на Славяны.

«Маджарскы мѣжѣ, казва Политика, ни прѣдизвикать като ся намисать въ вѣтрѣшны работы на отечеството ни; наша длжностъ е да изучимъ въпросъ на партіи и на народности, на висшата партія въ Унгарія и да ся направимъ смѣтка за сжществующыя отношенія между тѣзи въпросы и тозы на монархіята. По тѣзи причина не е безинтересно за насъ шото тѣзи или онѣзи партія да прѣодоле въ Унгарія. Освѣтъ това, колкото повече Австрія ще работи въ смѣсъта на германскы централисты, толкозъ повече важность нѣй ще приврзваме на не мажарскы элементы на Унгарія. Денътъ въ който германомаджарскы сѣюзъ ся подтверди отъ документи, интересы на тѣзи элементы ся станали тождественны съ нашы.

П. Андраши налѣва ли ся да надѣе на Чехы, отъ една страна, и на унгарскы славяны отъ друга, съ помощта на сѣюзътъ си съ германцы осилень отъ едно сѣгласіе съ Полякы? Види ся че тѣзи е основата на неговата политика. Остава да ознаемъ да ли съпротивителны элементы, които ще намѣри тѣзи политика, было въ Австрія, было въ Унгарія, не ще бѣдѣтъ най силны. Въ случайтъ въ който съпротивленіето на чехы ще надѣе рано или късно (и нищо не доказва шото тѣ рѣшително да ся побѣдѣтъ); тѣхната побѣда, повече или по малко късна ще увлече безъ сжмѣніе тѣзи на унгарскы населенія, които ся противны на вліаніето на мажары. Състояніето на тѣзи послѣдны ще стане отъ тогызъ твърди критическо. Сѣюзътъ на германцы не ще ги ползува нищо, освѣтъ да имъ наложи едно подчиненіе. И така мажары не ще иматъ освѣтъ да търсѣтъ срѣдствата на едно споразумѣніе съ Славяны. Таквазъ е случайностьта, която чякатъ Чехы съ увѣреніе, и при сичко туй, тѣ ся твърдо рѣшени нищо да не небрежѣтъ за да докаратъ противникътъ си въ необходимыта да достигнать до тамъ.

ИЗВОДЫ ОТЪ ДОПИСКЫТЪ НА „ТУРЦИЯ“.

ЕДИРНЕ 13 Іануарія. Ето едно общо обзоріе на търговіята на нашата пѣяца прѣзъ годината, която са свърши.

За житата, послѣдната година, по туй врѣме, ако и резултатътъ на жатвы по сичкы мѣста, отъ морето до Балкана, да ся произведе чрезъ едно лишеніе доста чувствително, поне качеството и тѣжината нѣхъ бѣхъ удовлетворителны.

Не бѣше сжшо тѣй съ послѣдны жатвы. Тѣхныятъ доходъ достигна почти съразмѣрности на онзи на миналата година, нѣ трѣба да заблѣжимъ лѣгкостъта на тяжесты. Испроводителъ за Франція имъ разбраха слѣдствіята отъ долны цѣны, които получихъ.

Непрѣстанны дѣждове, които паднахъ тука както и на сѣко мѣсто вѣтрѣ въ държавата, прѣзъ теченіето на мѣсяцы Октмвріа и Ноемвріа ся спослѣвахъ отъ единъ студъ отъ 8 до 9 градуса Реомюръ подъ нулата. Туй положеніе принесе голѣма повреда на сѣндыты, отъ които насрѣдно 20 до 25 на сто тѣхъ може да ся посѣе.

Нашы земледѣлци ся твърди, насѣрбихъ отъ това, като са явно припозна че зимны сѣнды ся най производителны. Има още срѣдството на сѣндыты на ближнето лѣто; нѣ азъ вече казахъ, тѣ ся далечъ да дадѣтъ ползыты на зимны.

Колкото за изнасяніето, работы бѣхъ твърдо ограничены, спорѣдъ малкого сгода която прѣдставихъ иждивителны пѣяци.

Въ ячемъкъ, нищо не ся изнесе, понеже произведеніето на послѣдната жатва нестигаше даже за мѣстны нужды.

Остава ни царевица отъ послѣдната жатва, която не ще може да ся изнесе прѣди свършкѣтъ на ближній мѣсяць Априлія.

По слѣдствіе на дѣждовы за които ви говорихъ по горѣ, триты и рѣкы Марица, Орда и Гунджа три пѣти наредъ ся наводнявахъ.

Послѣдны двѣ отъ тѣзи злочестны, които ставяхъ на крайтъ на Ноемвріа и Декемарія, траяхъ 7—8 дена и причинихъ загубата на сичкы сѣнды отъ двѣтъ страни на рѣкити.

Трудовы за настиланіе на желѣзныятъ пѣтъ отъ Деде-Агачъ до тука подобно прѣтрѣхъ голѣмы поврѣды. Много приврѣмны точки направены отъ дърво ся отнесохъ.

Шомъ пристигне пролѣтъта, инженерытъ ще наченатъ изново работата за да направѣтъ сичко което ся повреди.

Ако сждинъ отъ напредваніето на трудовы отъ Деде-Агачъ до Едирне, тѣзъ линія ще може да ся предаде на търговіята къмъ крайтъ на лѣтото; нѣ пытатъ ся гдѣ ще бѣде натоварителното пристанище за тѣзи минута поне. Въпросътъ, казвать не ще ся рѣши скоро. Правителството ся види че ся непредзанимава съ това, нити че иска да повѣри прѣдпріятіето на едно европейско дружество. При сичко туй нуждата на едно здраво пристанище става повече и повече чувствителна, защото южнѣ вътрѣе, които духатъ твърди често възбравяватъ сѣко дѣйствіе за навѣзване и извѣзване.

Растеніята като не принесоха на овцы и овныты една достатѣчна храна въ началото на есеньта, тѣзи животны ся намѣрихъ малко ослабнали въ появленіето на студъта. Увѣрять че качеството на вълната имъ ще остави да ся желе. За добра честь смъртъ между тѣхъ нѣма. Послѣдното произведеніе на коприната бѣше 20 настотѣхъ по малко отъ по напреднѣето; по голѣмата частъ е въ пашкули.

РУССЕ. Едно писмо отъ този градъ похвалява новія Вазія за мѣдрото устройство което е далъ на гражданската и сѣдебна администрація. Въ първата работити ся испроваждали съ бирзна; въ втората правдата са раздавала съобразно съ законити. Нищо по похвално.

Дописника ни прибавя че онова, което са бѣше рѣкло въ грѣкити вѣстници за Кирушъ ефендѣ е съвършено лѣжа. Прѣсѣдателя на търговското сѣдовнище въ Руссе си изпълнявалъ длжностити, и нападеніята на грѣкити листове не ся друго освѣтъ плодъ на черна злоба. Нѣй вѣрва ми това.

Най послѣ дописника ни свѣршува като казва че Пѣвческото Дружество тѣй както и Читалището правили сегісь тогисъ прѣдставленія въ полза на бѣдны ученици. Това е наистина достойно за похвала.

СЛИВЕНЪ. Пишатъ ни отъ този градъ че ловавинити въ околности на Сливенъ ся умножавали отъ злодѣйцити. Нѣй молимъ сливенското начальство да обрни вниманіе къмъ тѣзи работи и да ги поправи.

ПОЛИТИЧЕСКЫ ИЗГЛѢДЪ.

АНГЛІЯ. Безпокойствіето което владѣе отъ нѣколко врѣме насамъ за резултатътъ на уставеното посрѣдство да рѣши въпросътъ на Алабама между Англія и Съединенити Щати ся умножава. Повече и повече очевидно става че Америка е рѣшена да поддържи най высокы претенціи.

Отъ друга страна движеніето причинява въ Англія живы безпокойствія. То залава на търговіята и на индустріята твърди честы страхове. Републиканското движеніе, което болѣстьта на Галскыятъ князь бѣше една минута разслабило, заплашва да земе и то едно ново распространеніе, и Ирландія не е расположена да остави Велика Британія да спи тихо.

ФРАНЦІЯ. Партизаныты на монархіята ся раздвигватъ не само въ южна Франція, нѣ още и въ Бретанія. Министрътъ на вѣтрѣшны работы ся извѣстилъ че въ Ренъ, въ Витре, както и въ Морби-

ханъ, жалбы ся прѣскали между народѣтъ, които изискували установеніето на единъ царъ отъ божественното право. Поповеты енергически подкрѣпѣли тѣзи жалба, която вече преминала до въ селата гдѣто пожелала едно доста голѣмо число подпискы.

— Сливаніето, което често ся извѣства отъ паданіето на самъ на Наполеоновата династія, на двата клоня на царската Бурбонска династія, на която главатарити сж контъ Шамборъ, называемый Хяри 5-ый и изрожденникътъ на царя Лудовика Филпа контътъ Парижкы, ся види че е близу да ся осжществи или наченва да ся осжществява. Послѣдны телеграфы отъ Парижъ извѣствять че въ жилището въ Фросдорфъ на конта Шамборда станало състанѣкъ на двамата главатарп гдѣто контътъ Парижкы отишълъ лично тамъ и че ся очаквало наскоро проглашеніето, което ще извѣсти на Французскыятъ народъ сливаніето.

Туй приключеніе има безъ сжмѣніе голѣма важность колкото ся тича до вѣтрѣшныятъ изглѣдъ на Французскы работы, които не малко ще потърсе. Познати сж началата и рѣдовыты на двата рѣчены клоновы. Подреденыты подъ знамята на конта Шамборда, надлѣжѣтъ на партіята на легимистыты, която има за символъ вѣрата или по добръ Паполатріята, и царството. Нейны послѣдователи сж рѣдовыты нѣхъ привилегированыты и благородныты онѣзи фамилии, които искатъ чрезъ възстановленіето на безусловната монархія и на поповластіето да спечелятъ ветхыты си привилегіи и правды. Туй отдѣленіе има исключителны начала и до сега не е сѣгласило да постѣпи въ никое пожъртуваніе отъ правдинити си или отъ началата си, както прогласи главатарътъ му контътъ Шамборъ въ обнародваното си прѣди нѣколко врѣме проглашеніе, въ което нарочно увѣрѣва че ще остане до гробъ вѣренъ на началата на прародителити си и на традиціоналната си бѣла знамя. Разумѣва ся че поврщаніето на Римскыты държавы на не погрѣшимыятъ Пана, въздаганіето на общественното просвѣщеніе въ рѣцѣтъ на поповеты, и ограниченіето на новыты свободы сирѣчь на общественныты събранія, на печатѣтъ и пр. съставляватъ главныты отдѣленія на програмата на тѣзи партія, която послѣдствіе на туй е лишена днесъ отъ достаточна сила и вліаніе при французскыятъ народъ. Партіята на Орлеанскыты князове е представителътъ на конституціоналната монархія и слѣдва срѣдныятъ пѣтъ между безусловныты начала на рѣченното отдѣленіе и републиканскыты пѣден. Тя е послѣдователь на мирѣтъ и на намрѣдѣкътъ и развиваніето чрезъ миролюбивы дѣла на търговіята, на индустріята, и за това ся подкрѣпѣ отъ търговскыты и индустриалныятъ рѣдъ на гражданыты. Тѣзи партія общава на французскыятъ народъ вѣщественно и умственно онапрѣдваніе и достаточное употребленіе подъ монархически образъ на републиканскыты свободы.

Телеграфътъ не ни е извѣстилъ още основныты на надлѣжащето сливаніе на двата царскы клоня и условіята подъ които сѣкъ е сѣгласилъ да подале рѣка за примиреніе. Въ предизвѣстенното проглашеніе началницыты на двѣты фамилии не ще липсать да извършѣтъ туй дѣло като дѣло отъ патріотизмъ да заслужѣтъ на общыятъ интересъ на отечеството. Нѣ републикан-

ската партія, която стои сега на работи и никакъ не дрѣми, не ще види въ туй дѣло освѣтъ династически интересъ и общо стараніе да се събори настоящето правителство и образътъ на установеното правленіе. За туй тя ще съедини сили си и умножи дѣятелността си за унищожение на монархическыя планове и дѣйствуванія.

— Единъ телеграмъ отъ Версая извѣстива че едно изложение се подало на народното събрание отъ страна на нѣкои отъ депутати, съ което се свѣтвало отхвърленіето на Англо-французкыя търговскы трактатъ. Разискуваніето на туй изложение скоро щѣло да се начене. Пріеманіето на отхвърленіето на трактатътъ ся глѣдало като вѣрно.

ГЕРМАНИЯ. Пристигналыты напоследъкъ новини показватъ едно улучшеніе въ сношеніята между Франція и Прусія. Нищо по естествено. Сичкы свѣтъ има интересъ въ мирътъ; Франція за да ся прѣустрои, Прусія за да утвърди завоеваніята си. Ній не искаме да кажемъ че основата на нѣщата ся е измѣнила, че народныты умрази сж изгаснали, за зла честь не. Нъ като чакатъ щото новы семена за разногласіе да ся произведжтъ, въ Берлинъ както и въ Версая разумѣхъ че сношенія ако не пріятелскы поне приличны сж наложены отъ общыятъ интересъ.

Навѣрно тѣзи сж причинныты, които сж рѣшили народното събрание да гласоподава едногласно прибавеныятъ договоръ съ Германия, и Г. Бисмарка да ся покаже твърдѣ примирителенъ къмъ Гонто-Бирона по вѣрмето на състанѣкътъ му съ прѣдставителътъ на Републиката. Въ разговорътъ му съ французкыятъ посланикъ, германскыятъ канцелеринъ объявилъ: «че му было невъзможно да не припознае направеныты досега усилія отъ Г. Тіера за да положи Франція въ състояніе да изпълне задлженіята на Франкфортскыятъ трактатъ. Можемъ прочее да заключимъ отъ сичко туй че единъ примирителенъ духъ прѣодолява сега между двата кабинета.

РУСИЯ. Но рѣ казва че руската войска имала единъ милионъ оржжіа съ бързо гърменіе, и че управленіето на артилеріята ся предлагало да направи отъ тѣзи оржжіа презъ 1872 за повече отъ 4 милиона и половина рублы. Кавкаскыты войскы щѣли да ся въоржжѣтъ съ 103,904 осъвършенствованы пушкы отъ петъ различни діаметры.

— Изъ една дописка отъ Ростовъ извличаме слѣдующыты интересны бѣлѣжки за рускыты желѣзны пѣтища. «Голѣмото плѣтило на желѣзнициты на Русія е твърдѣ чудно както ся изображава на хартата. По главныты точки на безкрайната европейска Русія, която е почти равна съ сичката повърхность на остатѣкътъ отъ Европа, ся свързватъ чрезъ хылады расклоненія които съставляватъ една бескрайна мрѣжа. Само отъ Москва ся спускатъ седемъ желѣзны линіи, които ся отправятъ като лѣчи къмъ другыты точки на русія, три другы линіи начинаемы отъ вѣтрѣ ся окончаватъ на Балтійското море, другы три прекараны презъ Польша излизатъ на Прускыты граници, двѣ на Австрійскыты и третя вече ся прави къмъ Черноето море; двѣ линіи ся окончаватъ въ Одесса, една ся прави въ Севастополь и другы въ Керчь. А въ Азовското море два пѣтища ся оконча-

ватъ въ Тайганрогъ и Мариополь и единъ другъ ся прави въ Бердіанскъ. Въ Волга, този прѣдѣлъ на Европейска Русія отъ който ся наченва Азіятска Русія, ся правятъ четыри желѣзны пѣтища, отъ които единѣтъ ще напрѣдне къмъ Сибирь, другытъ къмъ Кина и третій къмъ Бухара. Истенна е че послѣдныты тѣзи исполнинскы клонове изискуватъ вѣрме, нъ въ разстояніе на петъ най много на десетъ години има надѣжда че ще ся свѣршѣтъ и тѣ. Слѣдъ тѣзи голѣмы линіи иджтъ по малкыты вѣтви. Европейска Русія ся раздѣля на 56 управления, отъ които сичкыты главны градове сж свързаны съ линіи. Напрѣлѣтъ ще ся начене направата на една линія отъ Ростовъ до Кавказъ отъ гдѣто ся прѣдлага да ся распространи до турскыты и персійскы граници.

СЪКАКВИ НѢЩА И НОВИНИ.

— Пишжтъ на Курриера отъ Манастирь: «По причина на многочисленныты измѣненія които станжжъ между управителныты и сѣдебны чиновницы на областѣта, едно таквоу смущеніе владѣе щото работыты стожтъ спрѣны или ся вършжтъ на опакы. Сичкыты хора желаятъ да виджтъ да пристыгнатъ по-скоро журналджиты. Тѣзи надзиратели ще научжтъ че между сваденыты чиновницы, има нѣкои, които, като сж были твърдѣ сыромасы най напрѣдъ, оставжтъ служба си съ пълны джобове.» Не ще бѣде бесполезно да ся испита какъ тѣ сж станали богаты.»

— Вѣстницитѣ бѣхж извѣстили че Хюсни паша, бывшійтъ министъръ на полиціята, който са бѣше испратилъ на заточеніе въ островъ Кипръ, побѣгналъ. Нъ тѣзи новина излѣзе лѣжа.

— Говори ся за близното сливаніе на Държавныятъ Съвѣтъ и на Высокото правосѣдно сѣдилище подъ прѣдсѣдателството на Камилъ паша.

— Ако свѣдѣніята ни сж точны, числото на членовѣтъ на Държавныятъ съвѣтъ скоро ще ся ограничи на 12, а туй на отдѣленіята на 3, съ по четыри члена сѣко.

— Отъ нѣколко вѣрме на насамъ лѣжливы меджіетѣ са обращатъ въ Цариградската пѣща.

— Абдулъ Керимъ паша, главенъ командантинъ на 4 то царско военно тѣло са опрѣдѣли министъръ на войната, на мѣстото на Есадъ паша, който са опрѣдѣли главенъ управитель на Ерзерумскыятъ вилаетъ. Ал-Іанакъ-Мустафа паша, полицейскы управитель занимава приврѣменно длѣжностыты на Сераскеръ.

— Честы разговоры ставатъ между Султана и Великыятъ Везиръ за работыты на държавата.

— Единъ ефенди главенъ писаръ отъ Маліето ся опрѣдѣли мюстешаръ на министра на финанціиты. — Колата ся положижъ на една голѣма часть отъ желѣзныятъ пѣтъ при Сиркеджи-Скелеси, който, увѣрватъ, скоро ще начене да работи.

— Увѣрватъ че повата тарифа за карантинерныты права пріела царското потвърденіе. Тѣзи тарифа са удобрила и отъ чуждыты посланици. За направа на карантины гдѣто трѣба, правителството отворило единъ кредитъ отъ 28000 лири на съвѣта за здравіето.

— Нелого сѣ извѣстива че грцката Църква призвала отъ народныты ни владыцы Софійскый, Вилинскый и Велешкыы щото въ разстояніе на четыридесятъ дена да ся съзнажтъ и ся заврѣнятъ въ обіятія ѿ. Другоаче и тѣхъ щѣла да отдѣли (като че тѣ не сж са вече отдѣлили сами) отъ тѣлото на іераршіята и да ги прокълне както другыты.

— Увѣрватъ че Серверъ паша отправилъ едно окръжно писмо до прѣдставителыты на чуждыты силы въ Цариградъ за да ги извѣсти за рѣшеніето на царското правителство да положи тѣлюнытъ подъ управленіе, както и за зетыты мѣркы да ся уреди служеніето на туй ново управленіе. Нотата на министра на вѣншыныты сношенія прилага че чуждыты търговцы установены въ държавата ще продължаватъ както напрѣдъ да могатъ да изнасятъ тѣлюнытъ, който ще имъ са отстъпи отъ управленіето сѣ цѣната на простото му купило. Както ся вижда, правителството ще обработва само тѣзи индустрія, която е повыкана

да стане единъ отъ най-важныты доходны клонове на сѣкровището.

— Миналата сѣбота, Генералъ Игнатіевъ има единъ дългъ разговоръ съ министра на вѣншыныты работы. Тѣзи сѣрѣда той има честѣта да са пріѣме отъ Султана.

— Миналата сѣрѣда, народныты ни владыцы са пріехж отъ Серверъ паша въ министерството на вѣншыныты работы. Тѣ са испитвахж отъ Н. Прѣвосходителство за постѣпката на служеніето имъ въ присѣтствіе на Хаджи Иванча ефенди, Гавриила ефеня, Хаджи Никола ефенди Минчоглу, Камбурова и Гешоглу, Комисари. Не знаими какво са е рѣшило.

— Вчера петѣкъ, Гръцкыя Патріархъ направи посѣщеніе на Серверъ паша, министъръ на вѣншыныты работы.

— Турскыятъ вѣстникъ Басиретъ са спрѣ за два мѣсеца.

— Единъ телеграфъ отъ Туля извѣстива че по причина на една нечестива кражба сторена въ една чрква въ Измаилъ у Румѣнія отъ единъ бѣденъ Евреинъ, едно гоненіе противъ Еврейтъ траяло отъ осемъ дны насамъ: 250 до 300 Еврей сж повече или по малко ранили, двѣ млада момичета по на 15 години ся убесчестили; сичкыты еврейскы кѣщи ся разграбили. Въ сѣщото вѣрме лакомостьта на чиновницыты на Румѣнското правителство по-вече распалювала бунтѣтъ отъ колкото да го уталожы.

— Увѣрватъ че Митхатъ паша ся повыкалъ отъ Султана и скоро щѣлъ да доде въ Цариградъ.

— Ибрахимъ паша ся опрѣдѣли Министъръ на мореплаваніето.

— Прочитае въ «Фаръ дю Босфоръ.» Спорѣдъ чрпаныты ни отъ добръ изворъ свѣдѣнія, Царското Правителство високо укорило повѣденіето на Българскыты владыцы, които презрѣхж законыты на Църквата. Завчера тѣзи владыцы въведены при Негова Изящность Серверъ паша ся испытали върху много точки и особно имъ ся искало имената на причинителыты на онзи поменъ мятежъ. Въ тѣзи ауденція присѣтствували още нѣкои заблѣжителины Българи, които отъ началото ся обявили противъ тѣзи сѣблазнь. Сичко клонна да ни увѣри че рѣченныты владыцы ще ся накажѣтъ спорѣдъ желаніето на Великата Църква.»

— Сжщиятъ вѣстникъ обнародва слѣдующата новина, която ній превождаме подъ сѣко предпазваніе.» Казватъ че Высоката Порта съобщила на Вселенската Патріаршія че не припознава вече като владыцы извѣрженыты и прокълтыты отъ Негово Святѣйшество Българскы първосвященници.

— Курриеръ Орианъ извлича отъ единъ членъ обнародванъ въ французката Република подъ насловіе Австрія слѣдующыты линіи. «Отъ нѣколко вѣрме насамъ обеспокоителны новины ся прѣскатъ въ Скутари върху положеніето на Черна-Гора. Князь Никола былъ, казватъ, въ много по-добро положеніе отъ колкото прѣди десетъ години. Той ималъ най-напрѣдъ една устроена сила доста важна, былъ въ споразумѣніе съ сѣвѣрныты Албанцы, които сж Славены, и сѣталъ върху едно възстаніе на христіаныты въ Ерцеговина. Подкрѣпата на Сърбія не щѣла да му ѣоскѣдѣе.

— Царското правителство пріело призованіето, което му са бѣше отправило да ся прѣдстави въ всемирныятъ конгресъ за измѣрненіето на длѣжинныты и широчиныты на европейскыты земы.

— Единъ послѣденъ телеграмъ отъ Версая извѣстива че народното французко събрание опѣлноможило съ едно голѣмо вышгеласіе правителството да отхвърли търговскыты трактаты, които сжществуватъ съ Англія и съ Белгія.

— Самихъ паша бывши министъръ на мореплаваніето ся опрѣдѣли управитель на Ерзерумъ на мѣстото на Есадъ паша, който са опрѣдѣли управитель на Ангора.

— Единъ телеграмъ отъ Лондра извѣстива че разликуваніята продължаватъ между Англія и Америка, по причина на даденото распространіе отъ Америка на изискуваніята ѿ. Англійскыты вѣстници казватъ че едно споразумѣніе е най-напрѣдъ необходимо върху смьслѣта на Вашингтонскыятъ трактатъ, прѣди Геневетското сѣдилище да начене работата си. Таимъ сѣ прилага че Англія трѣба да ся оттегли отъ трактатѣтъ, ако Америка постоянствува въ опытаніето да му поквари първыты намѣренія.

— Жалостна новина. Слухъ ся прѣска че народныты ни владыцы ся испратили вчера на заточеніе.